

SOCIETAS HERALDICA SCANDINAVICA

NYHEDSBREV NR. 46, DECEMBER 2017

ISSN: 1904-1233

REDAKTØRERNES SPALTE

Kære læsere! Velkommen til december måneds nyhedsbrev. Når dette læses er Det Internationale Heraldiske Akademi's kollokvium i København afholdt efter omhyggelig planlægning og en smuk gennemførelse. Ingen tvivl om den succes. December er som altid en hektisk måned med jule- og nytårsforberedelser, og et par bognyheder kan måske finde vej til juletræet. Redaktørerne siger læserne tak for det forgangne år og med de bedste ønsker for det nye – med masser af gode heraldiske oplevelser! Vi tager som altid imod ethvert bidrag, stort eller lille og altid lige velkomment. Bidrag sendes til enten info@arsheraldica.dk eller ct.von.christierson@webspeed.dk.

Carl-Thomas von Christierson & Ronny Andersen

INDHOLD

- S. 1: REDAKTØRERNES SPALTE
- S. 2: PERSONALIA OG
DE STORE RIDDERORDENER OG DERES HERALDISKE TRDITTONER
- S. 5: NORDISKE HERALDISKE EX LIBRIS
- S. 6: DANSK HERALDISK SELSKABS PROGRAM
- S. 7: SOCIETAS HERALDICA LUNDENSIS VÅRPROGRAM
- S. 8: DÖDENS GENEALOGI OCH HERALDIK
- S. 10: NY LITTERATUR: G. Granfelt: *Finlands Ridderskaps och Adels Vapenbok*
- S. 12: Antti Matikkala: *Suomen Valkoisen Ruusun ja Suomen Leijonan ritarikunnat*
- S. 13: ISLAND UD AF DET DANSKE RIGSVÅBEN

PERSONALIA

Som nye medlemmar i SHS önskar vi varmt välkomna till

Kjell Morten Hansen, Røros, Norge
Morten Wirkola, Kvaløya, Norge
Jan O. Blomquist, Helsingborg, Sverige
Vincent Palmqvist, Bromma, Sverige
Antonio Ponce, Nyköping, Sverige
Ivan Sokolowski, Värmlands Nysäter, Sverige
Torben Hansen, København, Danmark

Formanden Peter Kurrild-Klitgaard ønskes til lykke med udnævnelsen til Ridder af Dannebrog i anledning av hans 25 års tjeneste i den danske stat.

Medlem af selskabet, fhv. chefsergent i det danske søværn Erik Dam, er blevet udnævnt til Søværnet Heraldiske Rådgiver.

DE STORE RIDDERORDENER OG DERES HERALDISKE TRADITIONER

Det Internationale Heraldiske Akademis 20. kollokvium på Amalienborg

Protektor holder åbningstalen

AIH (Académie internationale d'héraldique) afholdt fra fredag d. 10. til mandag d. 13. november 2017 sit 20. kollokvium i Danmark. Amalienborg var den smukke ramme om tre dage med forelæsninger og livlig konversation i pauserne. På kollokviets fjerde og sidste dag var de kongelige danske ridderordeners kapel på Frederiksborg Slot målet for en ekskursion til Hillerød.

Rosenborg Slot og direktør for Kongernes Samling Jørgen Selmer var vært for en reception fredag eftermiddag. Ronny Andersen og Peter Kristiansen stod for to interessante omvisninger i henholdsvis Skatkammeret, hvor det danske riges regalier og kronjuveler befinder sig, og i Riddersalen, hvor ordensdragter for Elefantordenen og Dannebrogordenen samt uniformer for officianter ved de kongelige danske ridderordener fra begyndelsen af 1800-tallet i øjeblikket er udstillet.

Emnet for AIH's 20. kollokvium var de store ridderordener og deres heraldiske traditioner. Heraldikken og riddervæsenet blev allerede i middelalderen knyttet til hinanden, da riddere fra det 14. århundrede begyndte at vise deres ordens symboler såsom kors, kæder og ordenstegn i forbindelse med deres våbener.

Kollokviets mange talere kom omkring en bred vifte af ridderordener i Vest-, Nord-, Syd- og Centraleuropa, hvoraf flere eksisterer den dag i dag, f.eks. Malteserordenen, Johanniterordenen, Den Hellige Gravs Orden, Den Tyske Orden, den toscanske Sankt Stefansorden og adskillige Sankt Georgsordener i forskellige lande.

Den Gyldne Vlies' Orden, stiftet i 1430, afholdt gennem flere århundreder ordensfester med gudstjenester i forskellige kirker rundt omkring i hertugerne af Burgunds lande. Her blev plader med riddersnes våbenskjolde ophængt, og mange er endnu bevarede.

Denne praksis holdes stadig i hævd i Storbritannien, i Sverige og i Danmark. Adskillige forelæsninger i løbet af lørdagen dækkede de britiske ordener og deres kapeller og heraldik i London, Edinburgh og på Windsor Castle. Søndag talte Tom Bergroth om de svenske ordener og Serafimerriddernes våbenskjolde på Stockholms slott og i Riddarholmskyrkan.

Ronny Andersens forelæsning om de danske ordeners våbenbøger og ridderkapellet i Frederiksborg slotskirke fungerede som en glimrende introduktion til mandagens udflugt. Traditionen med at ophænge våbenskjolde for riddere af Elefantordenen og storkorsriddere af Dannebrogordenen er over 300 år gammel og er uden afbrydelse ført op til i dag.

At heraldikkens nære tilknytning til ordensvæsenet er en levende tradition i Danmark, blev også understreget af H.K.H. Prins Joachim i hans tale ved åbningen af kollokviet. "It's not just a thing of the past."

Prinsen, som er Dansk Heraldisk Selskabs protektor, havde også venligt indvilget i at være protektor for AIH's 20. kollokvium. H.K.H. Prins Joachim og kabinetssekretær Henning Fode deltog som henholdsvis ordenskansler og ordenssekretær for de kongelige danske ridderordener ved kollokviets åbning fredag d. 10. november.

e store ridderordeners heraldiske traditioner viste sig at være et populært emne. Gallasalen i Christian VIII's Palæ på Amalienborg var fyldt til randen, og der måtte i følge Peter Kurrild-Klitgaard stoppes for tilmeldinger, da antallet af deltagere havde passeret 80. Kollokviets festmiddag lørdag blev afholdt i Finans Danmarks lokaler i Amaliegade. Den danske planlægningskomité fik med rette ros for et interessant, veltilrettelagt og velbesøgt kollokvium i København.

AIH's kollokvier afholdes i en sand international ånd. Det er en styrke for AIH's internationale kollokvier, at de samler heraldikkens eksperter og autoriteter fra mange lande og samtidig er åbne for tilmelding fra en bredere kreds af kendere, kyndige og nysgerrige. Forelæsninger holdes på enten engelsk, fransk eller tysk. En vis sprogforbistring og en del huller i vidensdelingen opstår som følge heraf, da det antageligt er et mindretal blandt tilhørerne, som mestrer alle tre sprog.

I Canada er det først i det 20. århundrede, at der er opstået et ordensvæsen uafhængigt af det britiske. Kollokviets lange række af forelæsninger blev søndag afsluttet af den nuværende og den forhenværende Chief Herald of Canada, Claire Boudreau og Robert Watt, med en interessant og ajourført, tosproget, gennemgang af Canadas nationale og provinsielle ordener og de dertil knyttede heraldiske traditioner.

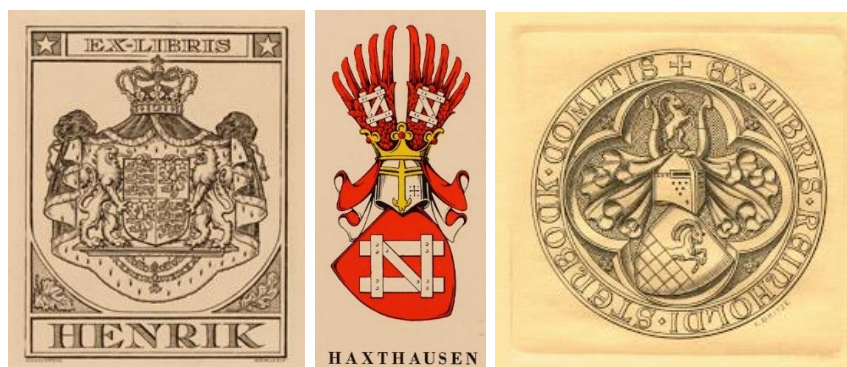
Ved det 20. kollokviums officielle afslutning søndag eftermiddag takkede Nils Bartholdy, som er AIH's 1. vicepræsident, de mange talere og mindede om, at manuskripter indsendes inden årets udgang. Det er betryggende at vide, at den store viden om ridderordeners heraldik, som i fire dage var samlet på Amalienborg, Rosenborg og Frederiksborg, også i fremtiden vil være samlet på ét sted.

Anton Pibll

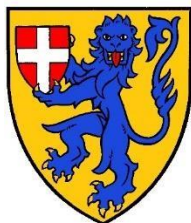
NORDISKE HERALDISKE EXLIBRIS

– i anledning af *Societas Heraldica Scandinavica* 60-års jubilæum (2019)

I forbindelse med Societas Heraldica Scandinavica 60-års jubilæum i 2019 udgives en bog med samling af nordiske heraldiske exlibris. Alle medlemmer af SHS (eller andre interesserede), der selv har et heraldisk exlibris, eller ligger inde med andres, opfordres til at deltage:

- Indsend et (eller flere) trykte, heraldiske exlibris. Det er som udgangspunkt (med mindre andet aftales) ikke tilstrækkeligt med en scanning, men skal være et trykt exlibris.
- Hvert indsendt exlibris skal have medfølgende informationer om: personens/personernes navn, fødselsår, evt. uddannelse og stilling; kunstnerens navn; årstal for fremstilling; våbenets oprindelse; evt. yderligere, relevante oplysninger.
- Informationerne præsenteres på nordisk sprog & engelsk
- Publicering er gratis—men der uddeles ikke frieksemplarer til bidragsydere, d.v.s. man skal selv købe bogen fra SHS.
- SHS har redigeringsret & forbeholder sig ret til at afvise indsendte exlibris p.g.a. kvalitet, manglende oplysninger eller pladmangel e.l.
- SHS påtager sig med mindre andet er aftalt på forhånd ikke ansvar for at returnere indsendt materiale.
- Bogen udgives i.f.m. SHS' 60-års jubilæum i maj 2019.
- Deadline for indsendelse af bidrag: 1.12.2018.
- Bidrag sendes til: Societas Heraldica Scandinavica c/o Professor, Ph.D. Peter Kurrild-Klitgaard, Tesdorpsvej 59, DK-2000 Frederiksberg, Danmark.

Dansk Heraldisk Selskabs aktiviteter 2017-2018

Foredrag:

Sted: Alle foredrag foregår i Rosenborgs foredragssal, Øster Voldgade 4B - over gården. Indgang via porten Øster Voldgade 4B. Præcist fremmøde, *porten låses kl. 19:20.*

Pris: 50 kr. pr. foredrag, der betales kontant. Lige penge bedes medbragt. Alternativt kan der betales 150 kr. for fem foredrag (oktober-marts) ved indbetaling til selskabets konto (Danske Bank 1551-3719354025). Dette tilbud gælder kun for medlemmer af SHS.

TO JUBILÆER • FINLAND 100 ÅR • REFORMATIONEN 500 ÅR

Tirsdag 31. oktober 2017 kl. 19.30

Fhv. arkivar, seniorforsker, cand.phil. Nils G. Bartholdy:

Finlands nationalsymboler. Våben, flag, nationalsang

Tirsdag 28. november 2017 kl. 19.30

Sognepræst, cand.theol. Peder Kristiansen:

Reformatorenes og reformationens symboler

Tirsdag 30. januar 2018 kl. 19.30

Lektor, cand.mag. & art. Carl-Thomas von Christierson:

Finske Storkorsriddere af Dannebrogordenen

Tirsdag 27. februar 2018 kl. 19.30

Arkivar, heraldisk konsulent, cand.mag. Ronny Andersen:

Finske præsidenters Elefantriddervåbener

Tirsdag 20. marts 2018 kl. 19.30

Museumsinspektør, cand.arc. Peter Kristiansen:

Anvendt heraldik i reformationstidens Danmark

Tirsdag 29. maj 2018 kl. 19.30 generalforsamling

Mini-foredrag ved Ronny Andersen:

Udpluk fra de kongelige ordeners våbenbøger

• Udflugt i foråret 2018 – nærmere information følger! •

SOCIETAS HERALDICA LUNDENSIS

PROGRAM VÅREN 2018

- 5 jan kl. 11:30 Heraldisk lunch.
17 jan kl. 18:00 Lunds heraldiska seminarium XXVII.
Delrapport, bokprojekt: Heraldik i kommunala insignier.
Inledning av fil.kand. Lars Trägen.
- 2 feb kl. 11.30 Heraldisk lunch.
2 mar kl. 11.30 Heraldisk lunch.
14 mar kl. 18.00 Lunds heraldiska seminarium XXVIII.
Vapen och flaggor i danska landskap?
Inledning av vexillolog Anton Pihl.
- 6 apr kl. 11.30 Heraldisk lunch.
20/21 apr Lunds heraldiska seminarium XXIX.
Lunds nationers fanor.
Mer information om exakt tid kommer senare.
- 4 maj kl. 11.30 Heraldisk lunch.
1 jun kl. 11.30 Heraldisk lunch.
10 jun kl. 16.00 International Heraldry Day • Lunds heraldiska seminarium XXX.
Det von der Wetteringska vapnet.
Inledning av Svenska Heraldiska Föreingens härold Martin Trägen

Om inte annat anges, så avhålls de heraldiska luncherna på Grand Hotel i Lund, och Lunds heraldiska seminarium på Juridicum, Lilla Gråbrödersgatan 4-6, Lund, företrädesvis i Sessionssalen.

Se gärna aktuell information på Societas Heraldica Lundensis facebookside!

Anmälan till shl@heraldik.org eller +46 731 50 29 39.
<https://www.facebook.com/SocietasHeraldicaLundensis>.

Med förbehåll för ändringar.

DÖDENS GENEALOGI OCH HERALDIK

Den 15 oktober samlades ett drygt hundratal intresserade på Ridarhuset för att delta i symposiet om kunglig och adlig begravningskultur och dödens avtryck i stamtavlor och andra skriftliga källor. De välkomnades av riddarhussekreterare Erik Drakenberg och Svenska Heraldiska Föreningens ordförande Henric Åsklund som agerade konferencier.

Lena Rangström inledde med att redogöra för de svenska kungliga begravningarnas olika epoker. Med Gustav Vasas begravning 1560 inleddes en tid av långa processioner till kyrkan. Under mitten av 1600-talet avskaffades dessa och fokus flyttades till själva kyrkorummets ceremonier och utsmyckning. På 1800-talet återkom processionen och ceremonin i kyrkan skalades ned något.

Nästa talare Inga von Corswant-Naumburg berättade hur adeln tog intryck av de kungliga och själva ordnade begravningsprocessioner. I dessa bars den avlidnes vapen (huvudbaner) och anvapen, vilka idag pryder väggarna på många kyrkor i Sverige och Finland. Från att ha varit enkla sköldar blev dessa alltmer konstnärligt utförda till traditionen upphörde under tidigt 1800-tal.

Ingrid Sjöström berättade hur adeln efter reformationen tog helgonkoren i anspråk för att där uppföra gravplatser. Att begravas inne i kyrkan nära altaret var mycket prestigefullt. När de medeltida koren tog slut byggde man ut kyrkorna med nya, eller uppförde fristående begravningskapell på kyrkogården. Genom påkostad utsmyckning visade man sin status.

Åhörare i Riddarhussalen (foto: Louise Ribbing)

Efter lunchen talade Magnus Bäckmark om hur döden gör avtryck i de skriftliga källorna. Från runinskrifter till vasatidens domböcker och skattelängder. På 1600-talet började prästerna föra register över begravningar och från 1700-talet börjar man spara bouppteckningar som ger en detaljerad bild av vad den avlidne ägde. I 1800-talets tidningar kan man hitta långa minnestexter över de döda och idag har vi datoriserade register.

Riddarhusgenalog Göran Mörner berättade hur han och hans medarbetare arbetar för att kontrollera och uppdatera Riddarhusets stamtavlor och register, vilket ibland leder till att man hittar levande medlemmar av adelsätter som trots vara utdöda. I andra fall har man med hjälp av ex. databaser över gravstenar kunnat bekräfta att vissa ätter faktiskt utslocknat. Under det pågående revisionsarbetet har man möjligen spårat upp levande medlemmar av en förmodat utdöd ätt.

Doktoranden Alexander Engström berättade om sin forskning där han undersöker hur adeln använde klockor och kanoner för att rama in begravningsceremonierna akustiskt. Bara de som närvarade såg själva processionen, men ljudet nådde alla. Stånd, rang, kön och civilstånd avgjorde hur många klockringningar man fick på sin begravning. Kanonsalut var en exklusiv hedersbevisning som visade att staten medverkade i ceremonin.

Dagen avslutades med frågestund. Henric Åsklund tackade föredragshållarna och fick själv ta emot uppskattande ord för det arbete han lagt ned inför symposiet.

Elias Sonnek

Föredragshållarna (foto: Louise Ribbing)

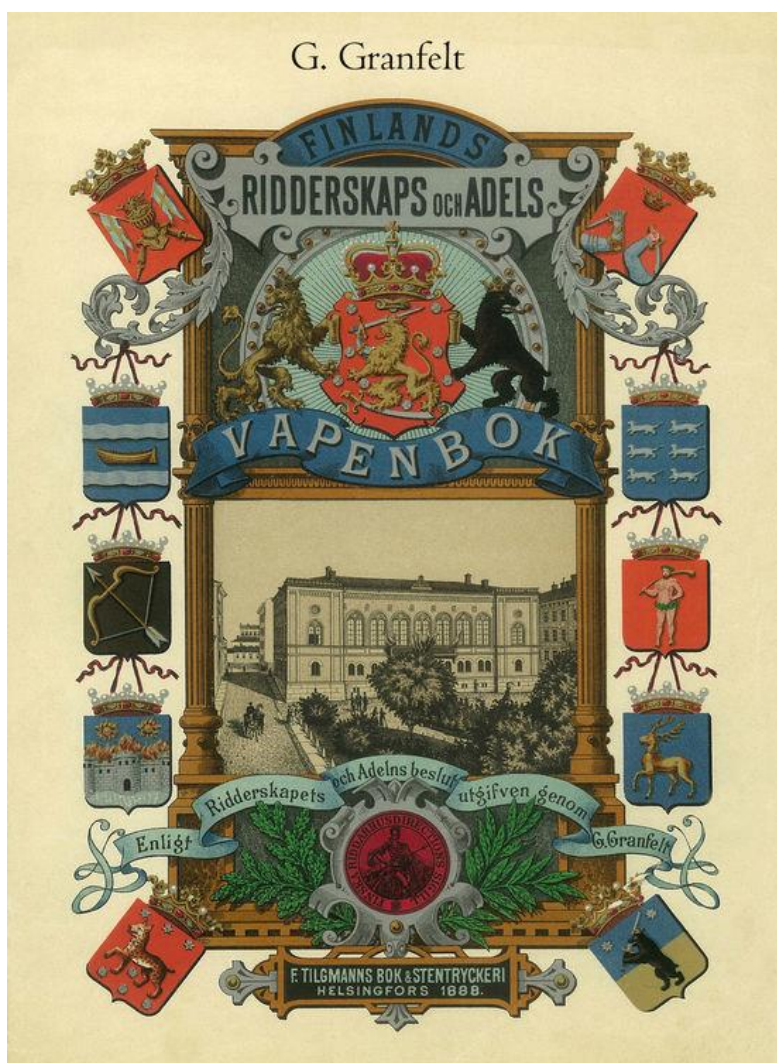
KLASSISKT VERK OM FINSK ADELSHERALDIK ÅTER PÅ MARKNADEN

G. Granfelt, *Finlands Ridderskaps och Adels vapenbok jemte beskrifning, utgifven enligt Ridderskapets och Adels på lantdag år 1888 fattade beslut*. Helsingfors 1889, Ridderskapets och Adels förlag, Helsingfors 1889. Faksimile, PicaScript Oy, Esbo 2017. ISBN: 978-952-68372-2-2.

År 1889 utgav den finska riddarhusdirektionen *Finlands Ridderskaps och Adels vapenbok*. Initiativet togs på lantdagen 1888 och uppdraget gavs åt filosofiekandidaten Georg Fredrik Granfelt. Bakgrunden var att den tidigare vapenboken utgiven 1840–43 av Georg August Kajanus inte mera gick att få. Denna vapenbok hade dessutom blivit mycket kritiserad för bristfällighet och många felaktigheter. Således beslutade Ridderskapet och Adeln på Riddarhusutskottets förslag att ge ut en ny vapenbok. Samtidigt skulle de många nya introducerade ätterna också få sina vapen utgivna.

Den nya vapenboken, som skulle ges ut i 500 exemplar, skulle visa alla vapen i färg, förses med tillhörande register och vapenbeskrivning. Källmaterialet skulle utgöras av de sköldebrev som förvarades på Riddarhuset eller som kunde införskaffas till arbetet, i andra fall av tillförlitliga källor. Det slutliga arbetet granskades innan utgivelsen av statsarkivarie Reinhold Hausen.

Tryckningen skedde vid Ferdinand Tilgmans bok- och stentryckeri i Helsingfors. Tilgmann hade år 1869 grundat sitt litografiska tryckeri och 1885 Finlands Banks sedeltryckeri. Samma år som vapenboken trycktes även Finlands nya fem- och tio-marks sedlar som designats av F. Tilgmann och Friedrich Wanderer.

Georg Granfelt, som 1886 hade blivit extra amanuens vid statsarkivet i helsingfors, promoverades filosofie magister 1890, juris utriusque doktor 1900 och blev slutligen hovrättsråd i Åbo hovrätt. Vid sidan av sin verksamhet som jurist var han ledamot av arkeologiska kommissionen, ordförande för delegationen för de Antellska samlingarnas vård och ordförande i styrelsen för Åbo stads historiska museum.

Verket blev påkostat i tidens stil. Pärmens visade överst Finlands vapen som storfurstendöme varunder Finlands Riddarhus och direktionens sigill omgivet av en utskuren ram i trä och samtliga landskapsvapen. År 1893 utkom ett tillägg med rättelser och kompletteringar. Samtliga sidor är dekorerade av tunna lister. De tre avdelningarna med vapen har var sin vackra framsida i gotisk piktur. I inledningen s. 1–6 genomgår Granfelt heraldikens historia och förklarar olika facktermer samt återger blasoneringen för Finlands vapen och landskapsvapen. Härpå följer s. 7–62 blasoneringen för de introducerade ätternas vapen, 1 furstligt, 11 grevliga, 58 friherrliga och 266 adliga, varefter följer alla vapen återgivna i färg.

Efter 1893 introducerades ytterligare tre friherrliga (nr. 61–63) och 15 adliga (nr. 268–282) ätter, deras vapen med blasoneringar publicerades 1981 i Finlands Riddarhus skriftserie *Gentes Finlandiae* nr. V.

Granfelts vapenbok har nu i många år varit en bibliofil raritet. Visserligen återgavs Granfelts vapenritningar i Finlands Adelskalender för åren 1986, 1989 och 1992, men utan blasonering, och det är därför ytterst välkommet att hela verket nu igen finns att tillgå och till ett rimligt pris. Det är Jouko Niemeläs bok AB i Esbo som står bakom utgivningen, och boken fås genom Genealogiska Samfundet i Finlands webbutik <https://butik.genealogia.fi/category/15/jouko-niemela> (66 Euro inklusive postkostnader) eller <https://www.jniemelankirjaoy.fi/julkaisut> (59 Euro plus postkostnader).

Återgivningen av texten är fin och tydlig, för det mesta också av vapnen, fast färgerna är något mörka, inte minst då det original som använts till faksimileutgåvan har haft något gulnade sidor. Den nutida trycktekniken i raster kan ingalunda mäta sig med den tidens stentryck och litografiteknik, och det märks i de vapen där detaljerna är små eller speciellt om man jämför guld- och silverfärgerna med originalet. Vapnen för den obetitlade adeln återges som i förlagan i mindre format än för den betitlade adeln, och det ger problem t.ex. bland de sköldar från 1800-talets nyadlade ätter som ofta är utformade i den tidens naturalistiska och detaljerade stil. Men under alla omständigheter uppstår inget tvivel om de heraldiske bilderna, då varje avbildat vapen kan jämföras med respektive blasonering.

Även i tillägget finns blasoneringar och tillika rättelser och kommentarer. Granfelts text i tillägget s. 63–64 är intressant, då han här redogör för en lång rad heraldiska problem han stött på. Han påpekar hur ”den seghet, med hvilken familjetraditionen emellertid ofta nog hållit på fullkomligt oväsentliga och alldeles icke ursprungliga egendomligheter vid framställandet af ättevapen, ...” har förhindrat en, enligt originalsköldebrev och heraldiska regler, korrekt framställning av ett vapen, inte minst, då 1700-talets vapenböcker hade blivit normgivande för föreställningen om vapen och vapenkonst. I Finland hade Senatens prokuratorsämbete ursprungligen överinseende med heraldiken, men det hade enligt Granfelt råkat i glömska eller blivit en tom formalitet, och bristen på en kunnig heraldisk övervakande myndighet ”framstår å nästan en och hvar af de sköldar, som sedan dess har blifvit upphängda på Riddarhusets väggar.” Granfelt påvisar en lång rad heraldiska felaktigheter och uppmanar ätterna att bli mera uppmärksamma och rätta fel då deras vapen framställs. Ett sentida försök att komma till rätta med problematiken i återgivningen av ätternas vapen gjordes på 1990-talet i Finlands Ridderskaps och Adels Kalender. Enligt beslut av riddarhusdirektionen skulle alla vapenritningar succesivt förnyas och publiceras, men motståndet bland ätterna var stort och beslutet genomfördes inte i sin helhet. I dag används Granfelts vapenritningar i adelskalendern.

Denna faksimile utgåva av Granfelts vapenbok är mycket välkommen. Envar med intresse för heraldik och i synnerhet finsk adelsheraldik har här en ypperlig samling vapen placerade i sin historiska kontext, en heraldisk tidsbild från slutet av 1880-talet. Man vill gärna se detta som ännu ett bidrag till Finlands firande av sin 100-åriga självständighet, men snarare blir den ett bidrag till kännedomen till heraldiska källor och en given epoks framställning av vapen, på samma sätt som Sveriges Riddarhus kommande utgivande av samtliga vapenplåtar upphängda i Riddarhussalen i Stockholm.

Carl-Thomas von Christierson

SUOMEN
VALKOISEN RUUSUN
JA SUOMEN LEIJONAN
RITARIKUNNAT

ANTTI MATIKKALA

Antti Matikkalas nya bok *Suomen Valkoisen Ruusun ja Suomen Leijonan ritarikunnat* (*Finlands Vita Ros' och Finlands Lejons Orden*) kommer att publiceras den 14 december 2017. Verket är den första omfattande finskspråkiga behandlingen av Finlands Vita Ros och Finlands Lejons Ordners historia. Det rikligt illustrerade verket är författat av PhD Antti Matikkala och genomgår ordnarnas historik och förklarar både orsakerna till ordensutdelningar och vilka dekorationer som har utdelats vid olika tidpunkter av Finlands historia.

Riksföreståndare Gustaf Mannerheim grundlade Finlands Vita Ros orden år 1919. Då Frihetskorset och Frihetsmedaljen inte mera utdelades önskade Mannerheim bevara statsmaktens möjlighet att belöna både finnar och utlänningar. Det självständiga Finlands ordensväsen har bevarats oavbrutet på samma grunder under hela självständighetstiden.

President Risto Ryti upprättade år 1942 Finlands Lejons Orden. Den skulle möjliggöra en enklare och mera precis belöning i förhållande till mottagarens status och meriter. I synnerhet hade utlänningarnas belöning varit ofördelaktig då det hittills bara funnits en orden och ett storkors, och det hade i synnerhet haft stor betydelse inom den diplomatiska artighetskulturen.

Efter världskriget blev de statliga belöningarna framför allt en del av strävandena att stöda förnyelsen av samhället, den interna konsolideringen och ekonomiska utvecklingen. Inom den internationella verksamheten var uppmärksamheten huvudsakligen fäst vid att rekonstruera de diplomatiska förbindelserna och att stabilisera Finlands ställning.

Ordnarnas skiftande förhållanden återspeglar Finlands politiska och samhälleliga utveckling. Tanken har varit att det statliga belönandet måste förändras i takt med tiden. Därför skulle belönandet utvidgas så att alla medborgare hade möjlighet att få erkänsla för sitt arbete och för sina samhälleliga förtjänster. Sedan början på 1960-talet har det finska ordenssystemet utgjort hela landets belöningsystem. Det finska ordenssystemet har visat sin styrka och breda sociala inflytande genom förändringar i nära samband med ordnarnas traditioner.

Under loppet av hundra år har det statliga belöningsväsendet i Finland funnit sina former. Antalet belönade är i ett internationellt perspektiv högt, men samtidigt är uppskattningen av utmärkelsetecknen stor. Det viktiga är att alla finländska medborgare och alla som har verkat för Finland har en möjlighet att få erkänsla för sitt arbete för fosterlandet, det finländska samhället och hela mänskligheten.

Verket utges av Edita Publishing Oy Ab och kostar 62 euro. Vid förutbeställning innan 14. december fås verket för 38 Euro ex. postkostnader. Ange kod RITARI vid beställningen.

<https://www.editapublishing.fi/maat/tuote/suomen-valkoisen-ruusun-ja-suomen-leijonan-ritarikunnat>

Carl-Thomas von Christiernson

ISLAND UD AF DET DANSKE RIGSVÅBEN

Fra Erling Svane har vi modtaget et udklip fra Berlingske Tidende i 1948, hvor humoristen Viggo Barfoed kommenterede at Islands våbenmærke forsvandt fra det danske rigsvåben.

Islands Falk fjernedes fra Rigsvaabnet.

Island vil gaa
sine egne Veje.
Selvstændighed
er et kosteligt Eje.
At Islands Falk
er fra Rigsvaabnet fløjet
har mange set
med en Taare i Øjet.
Men naar man Rigsvaabnet
rigtigt betragter,
er Danmark dog en
af de store Magter,
der stadigvæk kan
være med paa Holdet.
Der er nok af Figurer
i Vaabenskjoldet.
Der er Dysesymboler
af alle Arter,
baade Lindorme, Løver
og Leopardter.

Et Hestehoved
man savner ej heller.
Der er Svaner og Kors
og Hjerter og Nælder,
der sig i Skjoldet
smukt præsenterer
og Danmarks Besiddelser
symboliserer.
Vel har vi altsaa
den Skæbne fristet,
at vi for evigt
Island har mistet.
Men har vi ellers
Grund til at klage,
naar vi har Holsten,
Stormarn, Ditmarsken,
Lauenborg, Oldenborg
og Delmenhorst
tilbage?

"Ærbødigt" Viggo Barfoed, 1948